

Ob pisanju o sedmih modrih starogrških možeh mi je prišlo na misel, da bi poiskal tudi sedem naših modrih in kaj napisal o njih. Izbor kandidatov za našo modro sedmerico res ni tako številen kot pri starih Grkih, vendar jo je vseeno mogoče ustrezno sestaviti, saj Slovenci slovimo kot pameten narod z veliko izrednih talentov na številnih področjih znanosti, tudi v astronomiji.

Odločil sem se, da za modro sedmerico izberem može iz astronomije. Ob vsakem navajam, zakaj je bil izbran v sedmerico. Da ne bo pomote. To je povsem moj izbor, opredeljen na "ljubiteljski" osnovi brez povezave s kakim že uradno določenim seznamom, ki ga seveda ni. V bistvu gre za poljudno predstavitev naših astronomov, za katere lahko rečemo, da so bili v svojem času po svojem ustvarjalnem delu prav tako pomembni in modri može kot svoj čas vsak iz sedmerice grških modrijanov.

Sedem naših modrih mož **iz vrst astronomov.**

(12. – 18. stoletje)

- 1. Herman Koroški** (Sv. Peter v Lesu, Koroška, Avstrija, ok. 1100–?, ok. 1160).
Naš najpomembnejši srednjeveški astronom, ki je iz arabščine v latinščino prevedel in tako Evropejcem predstavil arabsko astronomijo.
- 2. Bernard Perger** (Sv. Ana, Slovenske Gorice, 1440–Dunaj, ok. 1502).
Rektor Dunajske univerze in rektor Visoke šole sv. Štefana; v rokopisu je zapustil astronomske efemeride s podatki za leta od 1482 do 1500.
- 3. Andrej Perlah** (Svečina pri Mariboru, 1490–Dunaj, 1551).
Univerzitetni profesor astronomije in rektor Dunajske univerze, ki je v objavljenih efemeridah prikazoval astronomske podatke na svoj izvorni način in izdelal inštrumente, s katerimi je celo opazoval planet Merkur; prvi je Slovincem zapustil tiskana astronomska dela.
- 4. Jakob Strauss** (Ljubljana, 1533–Celje, 1590).
Profesor fizike na Dunajski univerzi, ki je opazoval Veliki komet leta 1577 in o njem še istega leta napisal knjižico.
- 5. Janez Krstnik Prešeren** (Poljče pri Begunjah, 1677–Ljubljana, 1735).
Iz italijanščine je v latinščino prevedel delo, v katerem je bila objavljena ostra kritika astrologije (1715). Tako se je kot prevajalec pridružil tej kritiki in posredno astronomijo povzdignil v znanstveno vedo, ki pravilno pojasnjuje telesa in pojave v vesolju.

Veliki komet leta 1577, o katerem je pisal Ljubljčan Jakob Strauss.

6. Janez Dizma Florjančič de Griinfeld (Ljubljana, 1691–?, ok. 1757).

Zgradil si je zvezdarno in v njej opravljaj astronomska opazovanja od leta 1718 do 1757. Izdelal je znameniti zemljevid *Ducatus Carnioliae Tabula Chorographica* (*Krajepisni zemljevid Kranjske*), ki je izšel leta 1744 v Ljubljani.

7. Ferdinand Avgustin Hallerstein (Ljubljana, 1703–Peking, 1774).

Največji kranjski astronom, veliki Slovenec, direktor jezuitske zvezdarne v Pekingu; dolga leta je opravljaj najrazličnejše astronomske meritve, odkril je komet, kartiral Tatarsko, na Dunaju izdal delo o opazovanju jezuitov v Pekingu (1768), bil odločilno udeležen pri izdaji kataloga 3083 zvezd (1757), bil odločilno udeležen pri izdaji obsežnega atlasa Kitajske (1769).

Še več bi jih lahko našteli, zelo sposobnih, izobraženih in v mislih prodornih naših modrih mož, ki pa so se v omenjenem času (12.–18. stoletje) poleg astronomije uspešno ukvarjali še z drugimi znanstvenimi panogami. V preteklosti smo imeli Slovenci kar številne posameznike, ki so se s svojim delom pomembno vpisali v zgodovino svetovne astronomije. Tako je tudi še danes.